

Bozkovské dolomitové jeskyně se nacházejí 1 km severně od obce [Bozkov](#) v [Libereckém kraji](#), [okres Semily](#). Tvoří je nejrozsáhlejší jeskynní systém v severovýchodních Čechách a jako jediný je tvořen vápniťm [dolomit](#)em. Od roku [1999](#) jsou [národní přírodní památkou](#).

Historie

První jeskynní prostory byly objeveny r. [1947](#) po odstřelu vápence v místním malém lomu. Objevila se dutina z větší části zavalená kameny a hlínou. Místní nadšenci v čele s Josefem Kurřířtem, Richardem Havlem a Josefem Dolenským zde začali postupně odkrývat nehluboko pod povrchem puklinové podzemní chodby a dutiny, po deseti letech se balvanitým závalem prokopali do části Staré jeskyně, kterou nazvali Bludiště, a 21. [září 1957](#) objevili vstup do Jeskyně Překvapení, kde poprvé našli i krápníkovou výzdobu.

Na dalším výzkumu jeskyní u Bozkova pracovali speleologové Krasové sekce [Národního muzea](#) z Prahy pod vedením tehdy ještě studenta Františka Skřivánka a K. Valáška. Na základě předchozího geologického a geofyzikálního průzkumu objevili r. [1958](#) další část systému - Novou jeskyni s největším podzemním jezerem v Čechách ve 24 m dlouhém a 14 m vysokém Jezerním dómu.

Dr. Skřivánek vedl již jako zaměstnanec Státního ústavu ochrany přírody a krajiny další výzkum krasu, směřující k jeho zpřístupnění veřejnosti. Roku 1961 nebylo pochybnosti o jejich atraktivitě, a tak byla proražena přístupová štola mezi Starou a Novou jeskyní, hladina jezírka musela být pro možnost volného přístupu snížena o 5 metrů. Roku 1968 byly jeskyně zpřístupněny turistům.

Geologie a výzdoba [\[editovat\]](#) | [\[editovat zdroj\]](#)

Excentrické krápníky

Bozkovské jeskyně se nacházejí v [Železnobrodské vrchovině](#) v nadmořské výšce 425 až 485 metrů (vchod 452 m) na výměře 5,24 hektarů. Území je prostoupeno převážně přeměněnými horninami ([fyllity](#), zelené [břidlice](#)) krkonoško-jizerského krystalinika [silurského](#) stáří. Zde, na tektonické poruše při styku náhorní roviny s přilehlým údolním svahem Vraštilovského potoka vznikla čočka vápniťého a místy i křemitého [dolomitu](#) s křemitými a křemennými žilkami. Toto těleso je dlouhé 400 a široké 200 m, má mocnost až přes 100 m, na východě v místě bývalého lomu [dolomit](#) vystupuje k povrchu. Na západě na náhorní planině jsou horniny hluboce rozvětrány a přeměněny na pískovcové [eluvium](#). Na povrchu nalézáme občas vývěry i závrtý.

Jeskynní výzdoba je jedinečná. Z menší části ji tvoří klasické krápníky, unikátem však jsou excentrické vláknité a keříčkovité krápníky. Ze stěn a stropů vystupují křemenné římsy a lišty. Voda okyselená okolními horninami tu vytvořila voštinovité a síťovité struktury, krajkové ozdoby a police. Nejnížší části jsou vyplněny modrozelenou vodou průzračného [Bozkovského podzemního jezera](#), které je největší v Čechách (plocha hladiny 320 m², dle Sylabu pro průvodce).

Flóra a fauna [\[editovat\]](#) | [\[editovat zdroj\]](#)

Původní květnatá [bučina](#) s příměsí [habru](#) a [javoru](#) byla nahrazena převažujícím [smrkem](#), [modřínem](#) a [břízou](#). Lesní hospodářství musí zde mít především protierozní funkci, neboť podzemní prostory jsou blízko povrchu. Na jaře se hojně vyskytuje [bledule](#) jarní. V jeskyních byly objeveny hnízdiště [netopýra](#) ušatého (*Plecotus auritus*), velkého (*Myotis myotis*), černého (*Barbastella barbastellus*) a [vrápence](#) malého (*Rhinolophus hipposideros*).

Prohlídková trasa [\[editovat\]](#) | [\[editovat zdroj\]](#)

V dnešní době známo zhruba 1070 m podzemních prostor, z toho je zpřístupněno 350 m chodeb. Turistická trasa v jeskyni trasa je dlouhá 400 m a překonává zhruba 300 schodů. Prohlídka trvá 40 minut, vnitřní teplota je trvale 7,6 °C. Jeskyně se dělí na systém Nových a Starých jeskyní. Obě části jsou propojeny 50 m dlouhým umělým tunelem.

Útvar zvaný Prušácká přilba

Návštěvníci přicházejí přes Kapli, procházejí Půlnoční jeskyní a Jeskyní za prahem, za křižovatkou pokračují do Souběžné chodby, Pirátské chodby, červeně osvětleného Pekla, za nímž se nachází ještě Vánoční jeskyně. Kolem Labutího jezírka pak projdou do Loupežnické jeskyně a Blátivou chodbou se vrátí na křižovátku. Tímto návštěvníci projdou systém Nových jeskyních a 50m dlouhým tunelem, kde budou míjet Větrnou jeskyni a okénko s průhledem na původní vchod do jeskyní, se vydají do centrální části Starých jeskyních - do Staré Bozkovské jeskyně. Dále budou pokračovat kolem Bludiště a Jeskyní překvapení, Listopadovou chodbou, prostorou u Sloních uší a chodbou zdobenou sintrovými vodopády „Rokokové panenky“, načež se štolou vracejí zpět na křižovátku a po schodech pokračují do Jezerního domu, kde prohlídka končí (stav z r. 2000 dle plánu v [1]).

Návštěvníci mohou parkovat na severním okraji obce Bozkov na velkém parkovišti, příp. se mohou dostat přístupovou stezkou od železniční stanice [Jesenný](#), event. autobusem (Semily - Vysoké nad Jizerou; v neděli, 16,32 hod, přímé spojení do Prahy - spoj 670028 3), zastávka u kostela. Jeskyně jsou přístupné celoročně (každé pondělí zavřeno !). Více na [4] a [2](kde je chybně popsán návštěvní okruh)

Na závěr nutno poznamenat, že tyto jeskyně krápníkovou výzdobou rozhodně neplýtvají. Po návštěvě zpřístupněných jeskyň [Moravského krasu](#) se v Bozkovské mohou návštěvníci cítit jako u chudé příbuzné. Avšak jeskyně a podzemní jezero stojí za návštěvu nejen toho, kdo má podzemí rád.

Jeskynní prostory jsou malé, proto je lepší si počkat na "sestup" výpravy, kde bude méně než patnáct lidí.